ਭਗਤ ਕਬੀਰ – ਸਬਦ ੩

ਅਬ ਮੋਹਿ ਜਲਤ ਰਾਮ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ॥

ਰਾਗੁ ਗਉੜੀ ਗੁਆਰੇਰੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ, ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ, ੩੨੩

ਅਬ ਮੋਹਿ ਜਲਤ ਰਾਮ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਤਨੁ ਜਲਤ ਬੁਝਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥
ਮਨੁ ਮਾਰਣ ਕਾਰਣਿ ਬਨ ਜਾਈਐ ॥
ਸੋ ਜਲੁ ਬਿਨੁ ਭਗਵੰਤ ਨ ਪਾਈਐ ॥੧॥
ਜਿਹ ਪਾਵਕ ਸੁਰਿ ਨਰ ਹੈ ਜਾਰੇ ॥
ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਜਨ ਜਲਤ ਉਬਾਰੇ ॥੨॥
ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮਾਹੀ ॥
ਪੀਵਿ ਰਹੇ ਜਲ ਨਿਖੁਟਤ ਨਾਹੀ ॥੩॥
ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥
ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਮੇਰੀ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਨੀ ॥੪॥੧॥

ਸਾਰ: ਦਵੈਤ ਅਤੇ ਇੱਕਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਸਮੁਚੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਨੂੰ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸੂਝ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਵੈਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸਾਂ ਅਤੇ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਨੂੰ ਮੂਰਤੀਮਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਾਡੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋ ਕਿ ਇੱਕਤਾ ਸਾਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉੱਠਣ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕ ਡੂੰਘੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਪਛਾਣਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਹੋਂਦ ਦੀਆਂ ਵਿਭਿੰਨ ਊਰਜਾਵਾਂ ਨਾਲ ਇਕ ਸੰਤੁਲਿਤ ਤਾਲਮੇਲ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਏਕਤਾ ਦੀ ਸਰਵਉਚਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਵੈਤ ਦੇ ਤਣਾਅ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪਰਿਪੇਖ ਜੀਵਨ ਦੀ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਪੱਧਤੀ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਖਰੇਵਿਆਂ ਦੇ ਹੇਠ, ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਇੱਕੋ ਸਮੁੱਚੀ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡੀ ਚੇਤਨਾ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ।

ਅਬ ਮੋਹਿ ਜਲਤ ਰਾਮ ਜਲੁ ਪਾਇਆ ॥
ਦਵੈਤ ਦੀ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜਦਾ ਹੋਇਆ ਮਨ, ਏਕਤਾ ਦੀ ਅਨੁਭੂਤੀ ਵਿੱਚ ਆਰਾਮ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਤਨੁ ਜਲਤ ਬੁਝਾਇਆ ॥੧॥ ਰਹਾਉ ॥

ਏਕਤਾ ਦੀ ਸੂਝ ਦਵੈਤ ਦੀ ਪੀੜ ਨਾਲ ਸੜਦੇ ਹੋਏ ਮਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। (੧)(ਠਹਿਰਾਉ)

ਮਨੁ ਮਾਰਣ ਕਾਰਣਿ ਬਨ ਜਾਈਐ ॥

ਆਪਣੇ ਮਨ ਉੱਤੇ ਕਾਬੂ ਪਾਉਣ ਲਈ, ਕੁਝ ਇਕਾਂਤ ਭਾਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਉਜਾੜ ਵੱਲ ਤੁਰ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਸੋ ਜਲੁ ਬਿਨੁ ਭਗਵੰਤ ਨ ਪਾਈਐ ॥੧॥

ਸਾਰੀ ਸ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੇ ਅੰਤਰ-ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਸਮਝੇ ਬਿਨਾਂ, ਕੋਈ ਸਰਵਉਚ, ਸਰਵ-ਪਸਰੀ, ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਚੇਤਨਾ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਪਛਾਣ ਸਕਦਾ। (੧)

ਜਿਹ ਪਾਵਕ ਸੁਰਿ ਨਰ ਹੈ ਜਾਰੇ ॥

ਦਵੈਤ-ਭਾਵ ਨੇ ਉੱਚੇ ਅਤੇ ਬਿਨਸਨਹਾਰ ਜੀਵਾਂ ਦੋਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾ ਲਿਆ ਹੈ।

ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਜਨ ਜਲਤ ਉਬਾਰੇ ॥੨॥

ਪਰ ਏਕਤਾ ਦੇ ਅਨੁਭਵ ਨੇ ਦਵੈਤ ਨਾਲ ਜੂਝਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੂਹਾਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਚਾ ਲਿਆ ਹੈ। (੨)

ਭਵ ਸਾਗਰ ਸੁਖ ਸਾਗਰ ਮਾਹੀ ॥

ਦਿਖਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਅਤੇ ਡਰਾਉਣੇ ਸੰਸਾਰ ਰੂਪੀ ਸਮੁੰਦਰ ਅੰਦਰ ਹੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦਾ ਸਮੁੰਦਰ ਸਥਿਤ ਹੈ।

ਪੀਵਿ ਰਹੇ ਜਲ ਨਿਖੁਟਤ ਨਾਹੀ ॥੩॥

ਮੈਂ ਏਕਤਾ ਵਿਚੋਂ ਮਿਲੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਵਰਤੋ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਪਰ ਇਹ ਕਦੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਖਤਮ ਹੁੰਦੇ ਜਾਪਦੇ ਹਨ। (੩)

ਕਹਿ ਕਬੀਰ ਭਜੁ ਸਾਰਿੰਗਪਾਨੀ ॥

ਕਬੀਰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰ ਉਪਰ ਧਿਆਨ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਇਕ ਤੀਰ ਅੰਦਾਜ਼ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਉਪਰ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਰਾਮ ਉਦਕਿ ਮੇਰੀ ਤਿਖਾ ਬੁਝਾਨੀ ॥੪॥੧॥

ਏਕਤਾ ਦੀ ਸੂਝ ਨੇ ਮੇਰੀ ਆਤਮਕ ਜਗਿਆਸਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। (੪)(੧)

ਤੱਤ: ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਅਤੇ ਇਰਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਏਕਤਾ ਵੱਲ ਸੇਧਿਤ ਕਰਕੇ ਏਕਤਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਾਰੇ ਜੀਵਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਤੀਰਅੰਦਾਜ਼ ਨਾਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਇਸ ਵਿਧੀ ਰਾਹੀਂ ਆਪਣੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਚਿੰਤਨ ਸਾਨੂੰ ਸਾਡੀ ਸਾਂਝੀ ਹੋਂਦ ਦੀ ਡੂੰਘੀ ਸਮਝ ਦੇ ਨਾਲ, ਦਵੈਤ ਅਤੇ ਹਉਮੈ ਦੇ ਭਟਕਣ ਤੋਂ ਪਾਰ ਲੰਘਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਾਰ ਰਾਹੀਂ, ਅਸੀਂ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਸਪਸ਼ਟਤਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਪੈਦਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬ੍ਰਹਿਮੰਡ ਵਿੱਚ ਪਸਰੀ ਹੋਈ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਇਕਸੁਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਪਹਿਲਕਦਮੀ

Oneness In Diversity Research Foundation
ਵੈੱਬਸਾਈਟ: OnenessInDiversity.com

ਈਮੇਲ: onenessindiversityfoundation@gmail.com